

10.9.11
15.10.87
15.10 AH

Miljøvern-
departementet

NB! Ikke offentlig!
KONGELIG RESOLUSJON

Statsrådsak nr. *112*

Dato

OPPRETTELSE AV JOSTEDALSBREEN NASJONALPARK OG INNFØRING AV RIKSPOLITISKE BESTEMMELSER I BØDALEN, ERDALEN OG SUNNDALEN I SOGN OG FJORDANE FYLKE

Miljøverndepartementet legger med dette fram forslag om opprettelse av Jostedalsbreen nasjonalpark i kommunene Luster, Stryn, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen og Sogndal, og forslag om innføring av rikspolitiske bestemmelser for Bødalen, Erdalen og Sunndalen i Stryn kommune.

Omfang, mv

Nasjonalparkforslaget omfatter ca 1230 km², hvorav ca halvparten brearealer. 23% av arealet er privat grunn, og 95% av totalarealet er snaufjell over 800 moh og breer. Nasjonalparken blir landets 4. største, og er etter Hardangervidda den største i Sør-Norge. De tre Strynedalene hvor det foreslås rikspolitiske bestemmelser, er på privat grunn og omfatter ca 40 km². Disse ble tatt ut av forslaget til nasjonalpark som ble lagt fram i St.meld. nr 25 (1987-88) "Om nasjonalpark i Jostedalsbreområdet".

Verneinteresser

Nasjonalparken og området med rikspolitiske bestemmelser berører 13 hovedvassdrag, hvorav 7 til nå ikke er regulert. Området kan vise til meget stor variasjon, fra isbreer og fjell til brede, frodige daler med støler. Jostedalsbreen er den største isbreen på fastlandet i Europa, med en sammenhengende lengde på vel 6 mil. Betydelige arealer ligger mer enn 5 km fra vei, kraftutbygging og andre større tekniske inngrep, og fyller dermed kravene til såkalt "kvalifisert villmark." Friluftsliv (brevandringer, fotturer, turisthytter) og naturfaglige verneverdier knyttet til breer, breelver og morener er viktige verne kvaliteter i nasjonalparken, mens også kulturminner og kulturlandskap er sentralt i de 3 dalene i Stryn.

Kommunal- og miljøvernkomiteen sier i sin innstilling (Innst. S. nr. 273, (1987-88)) at nasjonalparkarealet uten tvil kommer inn under naturvernlovens krav til slikt område. Komiteen har merket seg at det heller ikke under høringen forut for stortingsmeldingen er reist tvil om dette.

Saksgang

Forslaget om vern av Jostedalsbreen med tilstøtende områder ble lagt fram av Statens Naturvernråd i 1986 i "Ny landsplan for nasjonalparker" (NOU 1986:13). Miljøverndepartementet tok forslaget ut til særskilt behandling, for å se spørsmålet om vern og vannkraftutbygging i Stryn i sammenheng. Etter en foreløpig høring høsten 1986, la regjeringen i 1987 fram St.meld. nr 25 (1987-88) "Om nasjonalpark i Jostedalsbreområdet." Stortinget sluttet seg i 1988 til forslaget, mens spørsmålet om kraftutbygging i Stryn ikke ble avklart. Departementet ba fylkesmannen utforme et verneforslag, som ble sendt på lokal høring i 1989. Fylkesmannens tilråding forelå i 1990, da også sentral høring fant sted.

Statskraft fremmet en utbyggingsøknad for Strynevassdragene i 1985, der det bl a ble søkt om takrenneprosjekter som omfatter overføring av vann fra Bødalen, Erdalen og Sunndalen, og magasin i Sygneskardsvatna i Sunndalen. St.meld. nr 22 (1987-88) "Om søknad fra Statskraftverkene om utbygging av Strynevassdraget", samt Energimeldingen med en tilleggs melding (St.meld. nr 38, 1986-87 og nr 19, 1987-88) ble behandlet i 1988. På bakgrunn av høye utbyggingskostnader, forholdet til gasskraft og usikkerhet omkring den kraftkrevende industriens energibehov, vedtok Stortinget en utsettelse av konsesjonsbehandlingen.

Om Stryneprosjektet heter det bl a i St.meld. nr 25 (1987-88) "Om nasjonalpark i Jostedalsbreområdet" at utbyggingen av det høge fallet ikke vil komme i konflikt med nasjonalparken. Derimot vil utbygging av det lave fallet føre til at Sunndalen, Erdalen og Bødalen må trekkes ut av nasjonalparkforslaget.

I påvente av avklaring i forhold til kraftutbygging, foreslås rikspolitiske bestemmelser for Bødalen, Erdalen og Sunndalen med varighet inntil 10 år. Hvorvidt områdene senere skal innlemmes i parken, kan det først tas stilling til når spørsmålet om kraftutbygging er endelig avklart.

Avgrensning generelt

Avgrensningen av nasjonalparken ble det i hovedsak tatt standpunkt til i stortingsmeldingen. Nye opplysninger om verneverdier og om kryssende interesser, har ført til noen endringer. Noen steder, vesentlig på statsgrunn, er det foreslått utvidelser, mens det andre steder, særlig i de tilstøtende daler på privat grunn, også er foretatt reduksjoner. Totalt sett er forslaget som nå legges fram, mindre enn i stortingsmeldingen, bl a pga forslag om rikspolitiske bestemmelser i Stryn.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Fram til idag har staten ikke blitt pålagt erstatningsplikt ved opprettelse av nasjonalparker eller ved bruk av rikspolitiske bestemmelser. Etter gjeldende rett er det lite trolig at det vil bli erstatningsplikt i dette tilfellet.

Forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken og området med rikspolitiske bestemmelser vil bli tillagt fylkesmannen i Sogn og Fjordane og vil inngå i fylkesmannens generelle forvaltning av vernete områder. Utgifter til grensemerking, oppsyn m.m. vil bli dekket innenfor fylkesmannens forvaltningsbudsjett for vernete områder.

JOSTEDALSBREEN NASJONALPARK

1. Generelle merknader

Olje- og energidepartementet og Samferdselsdepartementet, som har innhentet uttalelser fra Luftfartsverket, Televerket og Vegdirektoratet, har ingen innvendinger. Fylkeskommunens nærings- og ressursutval stiller seg positive, men ønsker ikke at næringsinteresser som vannkraft, reiseliv, landbruk mv blir hindret. Institutt for naturforvaltning ved Norges landbrukshøgskole mener nasjonale verneinteresser skal være overordnet lokale næringsinteresser. Aksjon "Berg Breheimen" anser lokalt tilpassete verneregler bedre enn grensereduksjoner, men ønsker ikke kommersiell bruk av nasjonalparken. Norges Bondelag, Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag, Stryn Skogeigarlag og Førde Skogeigarlag går imot nasjonalpark på privat grunn og foreslår bruk av frivillige avtaler og bruksplaner i samråd med offentlig etat.

Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning anser ikke bruksplaner og frivillige avtaler som egnet virkemiddel for å ivareta nasjonale naturverninteresser, noe Miljøverndepartementet slutter seg til.

2. Grenser

Landbruksdepartementet viser til at grensene nå er bedre tilpasset landbruket enn de var ved høringen i 1986. Direktoratet for statens skoger og Vestlandet Skogforvaltning har ingen merknader. Fylkeslandbruksstyret mener grensene må tilpasses lokale ønsker. Norges Bondelag og Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag ønsker privat grunn tatt med bare i helt spesielle tilfeller. Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag og Sogn og Fjordane Sau- og Geitalslag mener nasjonalpark på privat grunn er inngrep i privat eiendomsrett. De fleste grunneiere, grunneierlag og lokale bonde- og skogeierlag ønsker primært nasjonalparken begrenset til statsgrunn, subsidiært bruksplaner på privat grunn. Samarbeidsrådet for naturvernsaker (Den Norske Turistforening, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Naturvernforbund), Norges Naturvernforbund, Verdens Naturfond i Norge, Institutt for naturforvaltning ved Norges landbrukshøgskole, Sogn og Fjordane Distriktshøgskule, Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane og Sogn og Fjordane Turlag anser forslaget som et minimum og foreslår utvidelser, særlig i de lavereliggende dalene.

Fylkesmannen viser til at det i høringen både er kommet forslag om utvidelser og innskrenkninger. Etter frafall av Bødalen, Erdalen og Sunndalen inngår bare lavereliggende stølsdaler i Nesdalen/Ruteflotdalen i Stryn. Fylkesmannen tilrår ialt ca 6,5 km² privat grunn tatt ut primært av hensyn til landbruket.

Direktoratet for naturforvaltning viser til stortingsmeldingen der det bl a heter at nye, mindre grensejusteringer kan bli aktuelt, at tapet av de 3 Strynedalene ikke fullt ut kan kompenseres, og at grensene bør trekkes slik at indre deler av en del daler inkluderes. Direktoratet slutter seg i hovedtrekk til fylkesmannens forslag og mener det ikke er rom for ytterligere reduksjoner.

Sogn og Fjordane fylkeskommune, som i stor grad bygger på kommunenes uttalelser, går inn for ca 12% arealreduksjon, idet større arealer i Balestrand, Førde, Jølster og Stryn ønskes tatt ut. Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning viser i denne sammenheng til avgrensningen i stortingsmeldingen og Stortingets tilslutning, som ikke gir rom for så omfattende reduksjoner.

Norges Naturvernforbund, Sogn og Fjordane Naturvernforbund og Sogn og Fjordane Distriktshøgskule viser til store verneverdier (friluftsliv, kvartærgeologi) i Svartebotn området i Gloppen (ca 20 km²), og anser det uheldig at arealet ble tatt ut etter foreløpig høring.

Fylkesmannen viser til at kommunen gjennom planarbeidet ønsker å sikre verneinteressene i Svartebotn området og opprettholder grensene, hvilket Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til. Direktoratet mener en eventuell senere utvidelse av nasjonalparken bør vurderes i dette området, dersom verneverdiene ikke lar seg sikre tilstrekkelig i kommunal regi.

Det er ikke kommet innvendinger til foreslåtte utvidelser på statsgrunn i området Vivakulen (Luster) og Torstadnaken/Tuftanovi/Tverrdalsvatnet (Luster/Sogndal). Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning tilrår utvidelsene opprettholdt.

Miljøverndepartementet viser til at det er foretatt betydelige grensereduksjoner for å imøtekomme landbruks-, vassdragsutbyggings- og reiselivsinteresser og mener at det ikke er rom for ytterligere reduksjoner dersom verneverdiene skal bli forsvarlig ivaretatt, og i tråd med Stortingets intensjoner. Departementet har imidlertid foretatt en mindre grensejustering ved Grovabreen for at eventuell senere veibygging ikke skal berøre nasjonalparken. Forøvrig slutter departementet seg til direktoratets vurderinger og tilrår at de utvidelsene som er foretatt, opprettholdes.

3. Landbruk

Generelle merknader

Landbruksdepartementet, Fylkeslandbruksstyret, Norges Bondelag og Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag er positive til at forslaget etter foreløpig høring er mer tilpasset landbruket.

En rekke instanser, f eks fylkeskommunens nærings- og ressursutval, understreker landbrukets betydning. Mange instanser, f eks Norges Bondelag og Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag, ønsker tradisjonell utnyttelse og fremholder erstatning for næringstap på privat grunn. Institutt for naturforvaltning ved Norges landbruks høgskole, aksjonen "Berg Breheimen" og Hovudutval for kultur i Jølster er positive til bruk som ivaretar kulturlandskapet.

Fylkesmannen viser til at vernereglene ikke hindrer beiting, eller vedlikehold av etablerte innretninger, beitestier, klopper, gjerder mv, eller veduttak til hytter og buer i nasjonalparken. Det kan gis tillatelse til oppføring av bruer/klopper, motorferdsel pga landbruk og rydding av nye beitestier og beiter innen avgrensede områder. Overnevnte vil bli utdypet i en forvaltningsplan som skal utarbeides i kontakt med berørte parter og sendes på høring før godkjenning.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at grunneierne i rimelig grad sikres tradisjonell ekstensiv bruk.

Flere instanser og grunneiere ønsker vedhogst tillatt utover til bruk i hytter og buer. Flere instanser ønsker enkelte steder nydyrking.

Fylkesmannen foreslår adgang til veduttak til eget bruk, innenfor bestemte områder og etter nærmere tillatelse. Vedhogst for salg avvises, da dette kan få et omfang som ikke harmonerer med verneinteressene. Nydyrking kan gi landskapsendringer som er uforenlige med verneformålet, og dette frarådes av fylkesmannen.

Direktoratet for naturforvaltning deler fylkesmannens syn og understreker nødvendigheten av et rimelig forhold mellom forventet vedbehov og reelt veduttak i de respektive hogstområder. Direktoratet viser til at det er marginale dyrkingsmuligheter og frarår nydyrking i nasjonalparken da dette er lite forenlig med verneinteressene.

Fylkesmannen mener forbudene mot bruk av kjemiske midler og innføring av nye plantearter også bør omfatte kunstgjødsel og granplanting.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til overnevnte presiseringer i verneforskriftene.

Konkrete merknader

. Balestrand kommune: Grunneiere, landbruksnemnda og kommunen går inn for grensereduksjoner nord og vest i Supphelledalen pga produktiv skog og behov for opprusting av en gammel hestevei pga en mulig ny støl. I øvre deler av Horpedalsdalen ønskes privat grunn utelatt pga beiting.

Fylkesmannen tilrår en mindre reduksjon ved Brehaugane i Supphelledalen, slik at fremtidig vei til aktuelt stølsområde blir liggende utenfor. Vest i dalen opprettholdes grensen pga en viktig oppgang til Jostedalsbreen og Flatbrehytta. Videre godtas begrenset vedhogst ved Trollabyrgje i Supphelledalen. Siden beiting ikke hindres, frarådes grensereduksjon i Horpedalsdalen, hvilket Direktoratet for naturforvaltning er enig i.

Direktoratet for naturforvaltning viser for øvrig til betydelige reduksjoner i Supphelledalen etter foreløpig høring og går inn for å opprettholde grensen. Dersom ny støl ved Brehaugane skal realiseres, tilrås om nødvendig en senere grensereduksjon for å anlegge vei til stølsområdet, som er lokalisert umiddelbart utenfor vernegrensen.

. Gloppen kommune: Gloppen landbruksnemnd m.fl. har ingen konkrete merknader. Gloppen kommune, Breim Bondelag og Breim Vilt- og Fiskelag ønsker privat grunn tatt ut.

Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning viser til at forslaget etter tidligere omfattende reduksjoner i Svartebotn-området, nå omfatter svært lite privat grunn i kommunen, og tilrår ingen ytterligere reduksjoner.

. Sogndal kommune: Grunneierne og landbruksnemnda går imot at privat grunn innlemmes, dels pga beiting.

Fylkesmannen viser til store verneinteresser (markerte morener) at beiting ikke hindres, men tilrår en liten reduksjon pga en gjeterbu.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til fylkesmannens tilråding.

. Førde kommune: Førde friluftsnemnd, Førde Skogeigarlag m.fl. ønsker privat grunn tatt ut. Grunneierne i Grø-nengsdalen og Førde landbruksnemnd ønsker privat grunn utelatt bl a pga store beiteinteresser som også understrekes av Førde Bondelag.

Fylkesmannen viser til at beiting ikke hindres og foreslår grensene opprettholdt, hvilket også tilrås av Direktoratet for naturforvaltning.

. Jølster kommune: Grunneierne og Jølster kommune ønsker privat grunn utelatt i Grepstadbotnen pga beiteinteresser. Grunneierne og Stardalen Bondelag foreslår reduksjoner for å utelate privat grunn i Langedalen og Tverrelvdalen pga beite og vedskog. Fylkeslandbruksstyret, landbruksnemnda i kommunen og grunneierne ønsker reduksjoner i Befringsdalen og Lonene pga planer om fellesstøl og nydyrking. Landbruksdepartementet godtar forslaget i Befringsdalen, da det ikke kan dyrkes så langt inn som ved Lonene.

Fylkesmannen viser til at beiting ikke hindres og er innstilt på adgang til vedhogst innenfor avgrenset areal i Stardalen. Grunnlaget for reduksjoner i Grepstadbotnen, Langedalen og Tverrelvdalen bortfaller dermed. Fylkesmannen understreker verneverdiene ved Lonene og avviser nydyrking og reduksjoner her. Ved Befringstølen/ Grepstadstølen aksepteres en mindre reduksjon pga fellesstøl.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til fylkesmannens tilråding og understreker at det også etter foreløpig høring ble foretatt reduksjoner ved Befringstølen.

. Luster kommune: Luster landbruksnemnd, Luster kommune, Veitastrond Bondelag, Veitastrond Grunneigarlag m. fl. ønsker private arealer redusert, primært pga store vedskoginteresser, særlig i Langedalen i Veitastrond. Kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkeskommunen, Luster Bondelag og Småbrukarlag, Jostedalen Bondelag, Jostedalen Grunneigarlag m. fl. viser bl a til ønsker om uttak av ved og rydding av beiter i Krundalen.

Fylkesmannen går inn for at det kan gis dispensasjon for vedhogst og rydding av krattskog på avgrensede områder på forannevnte steder, og tilrår grensene opprettholdt.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til fylkesmannens tilråding og understreker at ca 7 km² privat grunn ble tatt ut innenfor ovennevnte områder etter foreløpig høring i 1986.

Grunneierne, kommunen, fylkeslandbruksstyret m. fl. ønsker primært privat grunn tatt ut, sekundært adgang til nydyrking på Fåbergstølsgrandane. Dessuten ønskes privat grunn tatt ut ved Fåbergstølsbreen. Landbruksdepartementet aksepterer Fåbergstølsgrandane innenfor verneområdet.

Fylkesmannen fastholder grensene viser til stortingsmeldingen som fastslår at oppdyrkingen er i sterk konflikt med nasjonale verneinteresser, og til Stortingets tidligere avvisning av et reguleringsmagasin ved konsesjon for Jostedøla (Innst. S. nr 200 og St.prp. nr 7, (1983-84)). Området ved Fåbergstølsbreen blir mye brukt i undervisning av Sogn og Fjordane Distriktshøgskule, og grensen tilrås opprettholdt.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til fylkesmannens vurderinger, slik at det ikke gis adgang til oppdyrking på Fåbergstølsgrandane.

. Stryn kommune: Grunneiere, Stryn kommune, Stryn landbruksnemnd, Olden Bondelag m. fl. går inn for reduksjoner på privat grunn i en eller flere av dalene Kvamsdalen, Brenndalen, Briksdalen og Melkevolldalen, dels pga vedskog, beite- og dyrkingsinteresser. Oppstryn Bondelag har ingen merknader til grensene, mens Stryn Skogeigarlag og Bygningsrådet i Stryn ønsker privat grunn utelatt.

Fylkesmannen viser til aksept for vedhogst på avgrensede områder i Briksdalen og Melkevolldalen, og at beiting er tillatt. I Brenndalen aksepteres en liten reduksjon pga eksisterende traktorveier. I Kvamsdalen tilrås grensen opprettholdt, for å sikre mest mulig av oppgangen til den åpne hytta Flatsteinbu og breområdene.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til fylkesmannens tilrådinger.

Stryn kommune og grunneierne foreslår grenseendring i Ruteflotdalen/Nesdalen pga granplanting/granskog og eventuell senere bosetting og nydyrking på Nesdalen gård utenfor grensen.

Fylkesmannen viser til at granskogen er plantet. Fylkesmannen vurderer eventuell ny bosetting på Nesdalen positivt, men ønsker ikke nydyrking innenfor vernegrensen. En reduksjon tilrås slik at granskogen utelates.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til fylkesmannens vurdering og viser til at Nesdalen gård etter overnevnte reduksjon blir liggende noe lenger fra grensen.

Grunneierne og Stryn kommune ønsker primært privat grunn i Fosdalen-Tjugen tatt ut, sekundært reduksjon pga en ferdselsvei for storfe i Fosdalen og ønsker om gjeterbu på en gammel stølstuft.

Fylkesmannen mener mest mulig av oppgangen til attraksjonen og turisthytta Skålatårnet må sikres, men aksepterer en mindre reduksjon mellom Aksla og Vesleskåla, noe Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets vurderinger og forslag til grensejusteringer når det gjelder forholdet til landbruksinteressene.

4. Vannkraft

Generelle merknader

Olje- og energidepartementet har ingen vesentlige merknader. Statkraft mener bygging av en større kraftlinje

gjennom Jostedalen i Luster kan berøre Fåbergstølsgrandane i nasjonalparken.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at det gjennom tidligere kraftutbygging i Breheimen, omfattende grenseendringer og forutsetningen at kategori I prosjekter i Samlet Plan skal kunne konsesjonsbehandles, er gitt store innrømmelser til vannkraftinteressene. Direktoratet viser til at Stortinget under behandling av Jostedøla, avviste et reguleringsmagasin ved Fåbergstølsgrandane. En eventuell kraftlinje må avvises. Nåværende grense skaper ingen konflikter ved utbygging av Vestsiddeelvene i Jostedalen.

Konkrete merknader

Balestrand kommune går inn for grenseendring ved Fessedalsvatnet da Vannet inngår i et kategori-I prosjekt i Samlet Plan. Norges Vassdrags- og Energiverk mener utbyggingen har god økonomi og er lite konfliktfyllt, mens Sogn og Fjordane Energiverk (SFE) ikke har anmerkninger til verneforslaget.

Fylkesmannen viser til uttalelse fra SFE under høring av Samlet Plan, der prosjektet karakteriseres som relativt dyrt, med liten andel vinterkraft og uten interesse for utbygging. Fylkesmannen har i Balestrand utvidet arealet noe i forhold til stortingsmeldingen, under henvisning til komiteinnstillingen, der det åpnes for utvidelser pga ikke aktuelle kategori-I prosjekt. Fylkesmannen tilrår derfor høringsforslaget opprettholdt.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at det ikke er innkommet synspunkter om Horpedalselvi under sentral høring, og slutter seg til fylkesmannens tilråding.

Stryn kommune og Statkraft ønsker området med rikspolitiske bestemmelser i Bødalen utvidet på bekostning av nasjonalparken, slik at Kåpevatnet tas ut av nasjonalparken under henvisning til et mulig flomdemningsmagasin her.

Fylkesmannen mener en eventuell senere flomdemping i Kåpevatnet vil være mulig å vurdere i forhold til punktet i verneforskriftene som viser til "tiltak av vesentlig verdi for samfunnet". Direktoratet for naturforvaltning mener tiltaket ikke har omfang og interesse utover lokalt nivå. Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning viser til vannets meget sentrale beliggenhet i nasjonalparken, i særlige populære turområder. Direktoratet viser til at vannet for øvrig ikke er planlagt berørt av eventuell vannkraftutbygging i Stryn, at planene om flomdemningsmagasin er lite konkrete og at vannet er nasjonalparkens største. Fylkesmannen og direktoratet fastholder derfor grensen mellom området med rikspolitiske bestemmelser i Bødalen og nasjonalparken.

Grunneiere på Fossheim, Tiltaksnemnda i Jølster, Jølster kommune, fylkeskommunens nærings- og ressursutval, m.fl.

går inn for vinterregulering av Trollebotsvatnet, like innenfor vernegrensen, som trinn 2 i reetablering av Fossheim kraftverk og utbygging av Fossheimselva. Trinn 1 utenfor verneområdet er gitt fritak fra Samlet Plan.

Fylkesmannen tilrår adgang til regulering, og foreslår en mindre grenseendring for å utelate vannet, eventuelt at vernereglene åpner for vinterregulering.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at reguleringen er tatt opp etter lokal høring. Prosjektets trinn 2 er ikke behandlet i forbindelse med Samlet Plan, og er heller ikke søkt fritatt fra Samlet Plan behandling. Reguleringsplanene er heller ikke tatt opp med Direktoratet for statens skoger. Direktoratet for naturforvaltning går primært inn for å beholde vannet uregulert innenfor verneforslaget, under henvisning til at vassdragsnaturen er dårlig dekket i nasjonalparken. Sekundært tilrås adgang til en senere mindre grenseendring for å utelate vannet, dersom reguleringen uavhengig av nasjonalparken kan plasseres i kategori I.

Norges Naturvernforbund, Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane Turlag og Indre Sunnfjord Turlag ønsker utvidelser ved Grovabreen, i øvre deler av Gaularvassdraget i Jølster/Førde og ved Jostefonn i Balestrand/Førde. Flere instanser anser forslaget inkludert privat grunn ved Grovabreen, som et minimum. Informasjonskomitéen for Gaularvassdraget er imot kraftprosjekter som griper inn i vassdraget, f eks overføring av Fjerde- og Femtevatnet i Gaular til Trollavatn i Jølstervassdraget. Grunneiere på Hovden i Balestrand ønsker Jostefonn med i verneområdet. Sogn og Fjordane fylkeskommune ønsker betydelige areal reduksjoner, primært av hensyn til reiseliv og vannkraftutbygging ved Kjøsnesfjorden, slik at Grovabreen, Troget og Jostefonn tas ut, hvilket også Førde kommune går inn for. Jølster kommune inkludert Hovudutval for kultur og Jølster Reiselivslag krever primært Grovabreen holdt utenfor. Norges Skiforbund og Sogn og Fjordane Skikrins ser stor verdi i nasjonalparken også uten Grovabreen. Norges vassdrags- og Energiverk (NVE), Sogn og Fjordane Energiverk, fylkeskommunen inkludert Nærings- og ressurs utvalet, mener nasjonalparken ikke må hindre kraftutbygging av de ulike alternativer i prosjekt Kjøsnesfjorden, dvs overføring av de øvre deler av Gaularvassdraget i Førde til Trollavatn i Jølster, bekkeinntak rundt Grovabreen, og eventuell regulering av Vidunderdalsvatn og Lisjebrevatna i Jølster. NVE viser til at Gaularvassdraget er til vurdering i Verneplan IV for vassdrag.

Fylkesmannen mener prosjekt Kjøsnesfjorden er konfliktfylt pga nasjonalparken, som i følge stortingsmeldingen ikke skal hindre utbygging av felt med naturlig drenering til Kjøsnesfjorden som plasseres i kategori I i Samlet Plan. Fylkesmannen tilrår avgrensningen opprettholdt, men mener det må aksepteres mindre grenseendringer rundt Lundebotn og nord for Grovabreen, dersom alt. A og B av desember 1987 i prosjekt "Kjøsnesfjord 1" plasseres i ka-

tegori I og senere realiseres. Et planlagt bekkeinntak i Fagredalen bør i så fall utgå pga friluftsjnteresser, dersom vei og skisenter ved Grovabreen ikke realiseres. Fylkesmannen går inn for Grovabreen, Jostefonn og Troget inkludert i nasjonalparken, idet omfattende grenseendringer ikke harmonerer med Stortingets intensjoner og avgrensningen i stortingsmeldingen. Fylkesmannen ber Direktoratet for naturforvaltning vurdere vinterregulering av Femtevatnet i Gaularvassdraget.

Direktoratet for naturforvaltning viser til tidligere grenseendringer ved Kjosnesfjorden/Grovabreen og utelateelse av Bødalen, Erdalen og Sunndalen i Stryn pga kraftinteresser. En må derfor bevare de gjenværende ikke utbygde vassdrag. De store brevassdragene, Gaular vassdraget og Stryne-/Loenvassdragene er spesielt verdifulle. Vinterregulering av Femtevatnet i Førde (Gaularvassdraget) må sterkt frarådes. Å utelate vatnet, vil bryte den ca 3,5 km smale forbindelsen mellom Grovabreen og verneområdet for øvrig, hvilket er uakseptabelt. Direktoratet slutter seg til fylkesmannens vurderinger og viser til stortingsmeldingen som fastholder forslaget i Førde kommune. Det forutsettes at Trollavatn i Jølster nær vernegrensen eventuelt skal kunne reguleres. Dette vil berøre mindre arealer innenfor nasjonalparken, hvilket verneforskriftene nå gir adgang til. Kategori-plassering i Samlet Plan for nye utbyggingsalternativer ved Kjosnesfjorden er ikke avklart. Direktoratet viser til at det er vanskelig å foreta ytterligere grensejusteringer her for å imøtekomme eventuelle nye kategori I alternativ. Forslaget foreslås derfor opprettholdt.

Miljøverndepartementet vil bemerke at det er foretatt omfattende grensjusteringer for å imøtekomme vannkraftinteressene. Angående regulering av Trollebotvatnet i Jølster, vil departementet påpeke at trinn 2 i reetableringen av Fossheim kraftverk ikke er avklart i forhold til Samlet Plan. Departementet anbefaler derfor at det senere kan åpnes for en mindre grenseendring dersom reguleringen, uavhengig av lokaliseringen i tilknytning til nasjonalparken, blir plassert i kategori I i Samlet Plan. Angående Samlet Plan prosjekter i tilknytning til Kjosnesfjorden vil departementet vise til tidligere grenseendringer for å muliggjøre utbygging av felt som drenerer naturlig til fjorden. Trollavatn som berører verneforslaget i Jølster, blir tillatt regulert dersom aktuelle utbyggingsprosjektet blir plassert i kategori I. Forøvrig slutter departementet seg til direktoratets vurderinger når det gjelder forholdet til vannkraftutbygging.

5. Mineralressurser

Bergvesenet har ingen merknader. Norges geologiske undersøkelser har funnet spor av sjeldne mineraler og mener dette bør undersøkes. Institutt for naturforvaltning ved Norges landbrukshøgskole motsetter seg prøveboringer og eventuell senere drift da dette strir mot vernformålet.

Fylkesmannen mener boring høyst sannsynlig vil komme i konflikt med verneverdiene. I stortingsmeldingen legges det opp til adgang til prøveboring i Langedalen og Krundalen i Luster hvilket lett vil føre til inngrep i urørt natur. Dersom slik virksomhet blir aktuelt, tilrår fylkesmannen svært strenge krav til drift og opprydding.

Direktoratet for naturforvaltning stiller seg negative til prøveboring og eventuell senere underjordisk drift med tunnellopphogg utenfor nasjonalparken ved eventuelle senere drivverdige funn.

Miljøverndepartementet viser til stortingsmeldingen der det sies at kartlegging av mineralressurser kan fortsette dersom det skjer i tråd med verneforskriftene. Ved eventuell prøveboring i Langedalen og Krundalen kan det søkes dispensasjon fra verneforskriftene. Dersom det i framtida viser seg å være økonomisk drivverdige mineralressurser innenfor nasjonalparken, må spørsmålet om eventuell utnyttning drøftes spesielt.

6. Reiseliv

Generelle merknader

Næringsdepartementet er positive til nasjonalparken, da reiselivet vil tjene på dette, men er betenkt over at eventuelle senere prosjekter, som for tiden er lite konkretisert, kan hindres. Næringslivets Hovedorganisasjon i Sogn og Fjordane og Sogn og Fjordane Reiselivsråd støtter forslaget pga reiselivet, men mener noen områder bør prioriteres i forbindelse med et nasjonalt reiselivsprosjekt, "Fjordane under Breheimen", i samarbeid med fylkeskommunen, Næringsdepartementet og Miljøverndepartementet. Sogndal kommune ønsker å ha arealer innenfor nasjonalparken pga reiselivet.

Fylkesmannen viser til at det gjennom høringen har framkommet ideer og skisser om ialt 5 gondolbaner til breen, at ingen er konkretisert og alle er i stor konflikt med verneinteressene.

Direktoratet for naturforvaltning viser generelt til stortingsmeldingen som åpner for justeringer pga konkrete prosjekter som kan gå foran vernehensyn. Komiteen understreker at prosjekter ikke må komme på tvers av nasjonale verneinteresser. Direktoratet understreker komiteens merknad om at prosjekter ikke må komme på tvers av nasjonale verneinteresser, og direktoratet påpeker at kommersielle prosjekter som fordrer naturinngrep, inklusive taubaner, skal unngås i nasjonalparken.

Konkrete merknader

Jostedalen Næringssselskap A/S ønsker taubane til Tuftebreen i Krundalen i Luster. Stryn kommune, Stryn Reiselivslag og fylkeskommunen går inn for gondolbane til Skåla i Stryn, hvilket bl a Norges Naturvernforbund er sterkt imot. Grunneiere ønsker grenseendring nord i

Briksdalen i Stryn pga et ideutkast om gondolbane. Likeså ønskes en gondolbane til Nuken i Stryn pga utbygging av et sommerskisenter ved Tystigbreen.

Fylkesmannen viser til at Tystigbreen og Nuken i Stryn tidligere er trukket ut av forslaget for å realisere nevnte tiltak. De øvrige prosjekter er ikke konkretisert, og de vil berøre betydelige verneverdier, f.eks. Skålatårnet (stein- tårn/turisthytte) og ellers landskapsverdier. Fylkesmannen frarår ytterligere arealreduksjoner og adgang til realisering av de nevnte prosjekter.

Direktoratet for naturforvaltning viser til de generelle merknader og slutter seg til fylkesmannens tilråding.

Næringsdepartementet, Sogn og Fjordane fylkeskommune, fylkeskommunens nærings- og ressursutval, Balestrand kommune, friluftsnemnda i Balestrand og Balestrand Vekst A/S går inn for gondolbane til Jostefonn, hvilket bl a Norges Naturvernforbund og grunneierne på Hovden (startpunkt for taubanen) motsetter seg.

Fylkesmannen viser til at endelig konsesjonssøknad ikke er mottatt etter en foreløpig vurdering i 1988, at prosjektet også vil berøre statsgrunn uten at søknad er forelagt Direktoratet for statens skoger og at prosjektet ikke kan realisere skigåing sommerstid pga bresprekkfare. Utfra ovennevnte er det tvilsomt om prosjektet lenger kan regnes som konkret, og prosjektet frarådes.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at ca 1/2 km av banen vil bli liggende innenfor grensen og at prosjektet synes urealistisk. Tiltaket kan ikke vurderes som konkret og kan derfor ikke gå foran vernehensyn, hvilket harmonerer med stortingsmeldingen.

Stryn kommune, Stryn Reiselivslag, Olden Bondelag, grunneiere m.fl. ønsker reduksjoner i Melkevollidalen i Stryn, da eneste rassikre utvidelsesareal for Melkevoll camping er lokalisert innenfor vernegrensen. Videre ønskes nytt vanninntak og gangvei for turister mot Melkevollbreen med bru over Svadåna.

Fylkesmannen viser til at første trinn i utvidelsen av campingplassen er godkjent av Stryn bygningsråd under forutsetning av flomsikring. Videre ønskes landskapet rundt en meget benyttet sti i Oldeskaret, kvartargeologiske forekomster foran Melkevollbreen og selve Volefossen innenfor verneområdet. Fylkesmannen tilrår en mindre reduksjon, men slik at de vesentlige verneverdiene blir sikret.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til fylkesmannens tilråding om en mindre reduksjon nå.

Næringsdepartementet mener at nasjonalparkgrensene ikke bør utelukke mulighetene til å realisere reiselivssenter på Grovabreen. Kommunaldepartementet, fylkeskommunen, fylkesfriluftsnemnda, Hovudutval for kultur i Jølster

kommune, Jølster kommune, Jølster reiselivslag, Norges Skiforbund og Sogn og Fjordane Skikrins går inn for etablering av et sommerskisenter ved Grovabreen i Jølster, med sesong 1.6.- 1.10. Ny vei, parkering og en "varmestue" vil bli liggende på privat grunn, og skiheis, alpinbakke og maskinpreparerte løyper på statsgrunn. De fleste instanser som ønsker tiltakene realisert, ønsker primært disse lokalisert innenfor verneområdet, subsidiært en grenseendring som utelater privat grunn, eventuelt hele Grovabreen tatt ut av forslaget. Norges Naturvernforbund og Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane går sterkt imot veiframføring og sommerskisenter.

Fylkesmannen anser prosjektet ved Grovabreen som det mest konkrete i Jostedalbreområdet og derfor det eneste eventuelt bør gi adgang til. Fylkesmannens primære forslag er at grenseendring og sommerskisenter frarås. Sekundært foreslås utelatelse av privat grunn som kan muliggjøre vei og skisenter, og at dispensasjon gis for skitrekking, maskinpreparering av løyper mv i verneområdet.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at prosjektet ikke er omsøkt Direktoratet for statens skoger/Vestlandet skogforvaltning, og at detaljplaner ikke foreligger. Prosjektet kan derfor ikke ansees tilstrekkelig konkretisert. Etter en samlet vurdering av ulike løsninger, slutter Direktoratet for naturforvaltning seg til fylkesmannens tilrådinger. Når det gjelder sekundærforslaget vil direktoratet bemerke at skiheis på statsgrunn ikke kan aksepteres, jf direktoratets generelle merknader.

Miljøverndepartementet viser til komiteens syn ved behandlingen av stortingsmeldingen om nasjonalpark i Jostedalbreområdet om at reiselivsprosjekter ikke må komme på tvers av nasjonale verneinteresser og at det må foreligge konkrete planer for eventuelle prosjekter. Departementet påpeker at det er foretatt grenseendringer for å imøtekomme reiselivsinteressene ved Tystigbreen i Stryn og Svartebotnområdet i Gloppen, og at det rundt Jostedalbreen pr i dag er områder som er lagt til rette for en mer intensiv bruk enn det som er ønskelig i forbindelse med en nasjonalpark. Etter en samlet vurdering av reiselivsinteresser og verneinteresser i tilknytning til Jostedalbreen, finner derfor ikke departementet å kunne gå inn for nye vesentlige arealreduksjoner. Departementet slutter seg i hovedsak til direktoratets vurderinger, men vil bemerke følgende:

Når det gjelder forholdet til reiselivsinteressene i tilknytning til Grovabreen vises det til stortingsmeldingen som gikk inn for grensejustering slik at vernegrensen på nordsiden av Grovabreen i hovedsak følger grensen for statsgrunn. Grensen som nå foreslås er trukket på grunnlag av dette og skal sikre oppgangen til breen til fots. Planene for sommerskisenter på Grovabreen er etter departementets syn foreløpig ikke tilstrekkelig konkretisert for å tilfredsstille Stortingets krav. Departementet mener dessuten at tekniske installasjoner for reiseliv/friluftsliv ikke er forenlig med verneinteressene in-

nenfor en nasjonalpark. På bakgrunn av dette, i tillegg til at Grovabreen var inkludert i forslaget som ble behandlet i Stortinget, finner ikke departementet å kunne ta Grovabreen ut av verneforslaget. Departementet foreslår derfor i overensstemmelse med Næringsdepartementet, at det skal kunne søkes dispensasjon i henhold til pkt. VI i verneforskriftene, om tillatelse til preparering av langrennsløyper innenfor nasjonalparken på Grovabreen.

Angående gondolbane til Jostefonn i Balestrand vil departementet bemerke at prosjektet synes urealistisk bl.a. når det gjelder økonomisk grunnlag. Grunneierne er dessuten imot prosjektet. Departementet mener derfor at prosjektet ikke kan proriteres foran vernehensyn noe. Næringsdepartementet nå også aksepterer.

7. Veier

Generelle merknader

Næringsdepartementet mener hver av de berørte kommuner bør gis muligheter til veiadkomst til breen av hensyn til mulige fremtidige reiselivsprosjekter.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at de fleste kommunene allerede har rimelig god adkomst til bre, og at Næringsdepartementets ønske ikke harmonerer med verneformålet og det faktum at nasjonalparken i dag er et av meget få større områder i Sør-Norge med såkalt "kvalifisert villmark". Direktoratet vil sterkt fraråde nye veier, da anlegg selv av enkle kjerreveier lett fører til senere opprusting og uønsket terrengkjøring. De få større gjenværende dalene må beholdes inntakte uten nye veier. Verneforskriftene tillater vedlikehold av eksisterende veier, mens opprusting og nyanlegg må vurderes som dispensasjon.

Konkrete merknader

. Jølster kommune: Jølster kommune, Jølster reiselivslag m.fl. ønsker primært vei til Grovabreen, sekundært vei gjennom Haugadalen til Myklebustbreen (Snønipbreen). Alle grunneiere, unntatt en, som direkte eller indirekte blir berørt, og Fellesstyret for bondelaga i Jølster går imot vei gjennom Dvergsdalsdalen pga ulemper for husdyrhold, beiting og forventet trafikkproblem, og anser urørt natur mer attraktivt for landbrukssturisme. En grunneier går inn for å ta ut det private arealet.

Fylkesmannen mener vei til Myklebustbreen må avvises pga stor konflikt med verneverdiene (kvartærgeologi, landskap), hvilket Direktoratet for naturforvaltning er enig i.

. Luster kommune: Jostedalen Grunneigarlag, Jostedalen Bondelag, Luster Bonde- og Småbrukarlag, Jostedal Næringsselskap A/S, Luster kommune, fylkeslandbruks-styret, fylkeskommunen, Landbruksdepartementet og Næringsdepartementet går inn for kjerrevei i Krundalen mot Bergset-

breen, med tanke på hesteskyss av turister, vedskog og rydding av beite. Alternativt foreslår flere instanser grenseendring.

Fylkesmannen mener en smal kjerrevei bør kunne tillates, idet veien kan legges skånsomt i terrenget. Verneverdiene (kvartargeologi, landskap) er store i Krundalen, og fylkesmannen går derfor inn for å opprettholde grensene.

Direktoratet for naturforvaltning viser til generelle merknader, at veien ikke er tilknyttet et konkret reiselivsprosjekt slik Stortinget har forutsatt, bare at tilgjengeligheten ønskes bedret, at allerede deler av dalen er tilgjengelig for hesteskyss, samt rasfare tilknyttet breer i denne dalen. I turistsammenheng er det satset på Nigardsbreen i nabodalen. Kommunen har dessuten rimelig god adkomst til breområder andre steder (Styggevatnet, Fagredalen, Vanndalen, Austerdalen). Direktoratet går derfor imot fylkesmannens tilråding, og fraråder vei i Krundalen, hvilket harmonerer med stortingsmeldingen.

Statens Vegvesen i Sogn og Fjordane, fylkeskommunen og Luster kommune mener nasjonalparken ikke må hindre en eventuell rassikker helårsvei mellom Jostedalen og Skjåk idet veien kan berøre Fåbergstølsgrandane for å unngå rasfare.

Fylkesmannen er enig i disse anførsler, men tilrår overbygg på den aktuelle ras-strekning slik at veien ikke berører Fåbergstølsgrandane.

Direktoratet for naturforvaltning er enig med fylkesmannen, og viser til at Fåbergstølsgrandane er nasjonalt verneverdig pga landets største aktive breelvellette. Stortinget har pga verneinteresser avvist et reguleringsmagasin under konsesjonsbehandling av Jostedøla.

. Stryn kommune: Høringsutkastet inkluderte en bilvei i Kjenndalen. Fylkesmannen tilrår en mindre arealreduksjon, slik at veien og en parkeringsplass blir liggende utenfor nasjonalparken, et synspunkt Direktoratet for naturforvaltning deler.

Grunneier, Stryn Næringsråd og Stryn kommune ønsker grenseendring på sørsiden av Briksdalen, pga mulig veiforlengelse til breen og Briksdalsbrevatnet, primært pga turister.

Fylkesmannen anser planene lite konkretisert og ønsker ikke å vurdere en veiforlengelse nå.

Direktoratet for naturforvaltning viser til sine generelle merknader om nye veier, men tilrår dersom det er påkrevet, en forlengelse/utbedring av eksisterende sti, da Briksdalsbreen er landets mest besøkte Bretunge.

Grunneiere, Stryn landbruksnemnd, Stryn kommune m.fl. ønsker grenseendring i Brenndalen.

Fylkesmannen viser til eksisterende traktorveier på sør- og nordsiden av Brenndalselva og tilrår bl a derfor en mindre reduksjon, en tilråding Direktoratet for naturforvaltning deler.

Etter Miljøverndepartementets oppfatning er de fleste omtalte veiprojektene mest aktuelle i reiselivssammenheng. Departementet mener derfor at eventuell opprusting og nyanlegg må være knyttet til konkrete reiselivsprosjekt for å være i tråd med Stortingets syn ved behandlingen av stortingsmeldingen om nasjonalpark i Jostedalbreområdet. Etter nærmere drøftinger med Næringsdepartementet er det enighet om at dersom det blir bygget vei gjennom Dvergsdalsdalen inn mot Grovabreen, er det viktig at denne får best mulig terrengtilpasning. Miljøverndepartementet går derfor inn for en mindre grensejustering ved Grovabreen slik at eventuell vei og parkeringsplass skal kunne terrengtilpasses uten å berøre nasjonalparken. Grensejusteringen vil etter departementets oppfatning ikke forringe verneverdiene i vesentlig grad. I Krundalen i Luster kommune vil departementet anbefale at det kan søkes dispensasjon i henhold til pkt.VI i verneforskriftene for etablering av kjerrevei for hestetransport 1-2 km inn i dalen. Forutsetningen for eventuell dispensasjon er at veien ikke opprustes til høyere standard med fast dekke, og at det ikke blir tillatt med motorisert ferdsel, noe Næringsdepartementet er enig i. Forøvrig slutter Miljøverndepartementet seg til direktoratets anbefalinger når det gjelder veiprojekter inn mot Jostedalbreen.

8. Motorferdsel

. Generelt: Sogn og Fjordane Turlag, Samarbeidsrådet for naturvernsaker m.fl. ønsker minst mulig motorferdsel, inklusive ved oppsyn og forvaltning, hvilket fylkesmannen er enig i.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at forbudet mot motorferdsel inkluderer lavtflyvning og landing. Unntak i verneforskriftene og muligheter for dispensasjon gjør reglene rimelig restriktive.

Flere lokale instanser ønsker enkle dispensasjonsrutiner, særlig for snøscooter.

Fylkesmannen viser til at forenklet saksbehandling for kurante saker. En arbeidsfordeling med Vestlandet Skogforvaltning vedrørende slike dispensasjoner, vil bli tatt opp etter at det er fattet vernevedtak.

Direktoratet for naturforvaltning slutter opp om vurderingene til fylkesmannen, som etter lokal høring også foreslår forbud mot kjøretrening for flere typer tjenestekjøring, samt kriterier ved vurdering av dispensasjoner. Direktoratet mener endringene og kriteriene bør aksepteres.

Direktoratet for statens skoger og Vestlandet Skogforvaltning foreslår skriftlig melding avgitt etter realisert motorferdsel som er unntatt fra vernereglene, hvilket Landbruksdepartementet mener er unødvendig.

Forsvarsdepartementet, som også har innhentet uttalelser fra Forsvarets bygningstjeneste og Forsvarets overkommando, ber om at forhåndsvarsling og skriftlig ettermelding utelates ved militær, operativ virksomhet.

Fylkesmannen opprettholder forslaget om forhåndsvarsling ved militær, operativ virksomhet, og ellers generell ettermelding for motorferdsel som er unntatt fra verneforskriftene.

Direktoratet for naturforvaltning tilrår forhåndsvarsling ved militær, operativ virksomhet tatt ut, og opprettholder for øvrig forslaget om ettermelding ved utført motorferdsel som er unntatt fra verneforskriftene.

. Landbruk: Landbruksdepartementet ønsker adgang for motorferdsel i enkelte traséer i noen perioder hvert år pga husdyrhold og vedhogst. Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag, Sogn og Fjordane Sau- og Geitalslag og Sogndal landbruksnemnd ønsker generelt unntak for motorferdsel i forbindelse med veduttak og husdyrhold. Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag ønsker unntak for næringsmessige akuttiltak i landbruket, som f eks ved henting av syke dyr.

Fylkesmannen fastholder at motorferdsel pga husdyrhold og vedhogst skal ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Direktoratet for naturforvaltning er enig med fylkesmannen, og mener motorferdsel i forbindelse med henting av akutt skadde og syke dyr kan klareres muntlig med forvaltningsmyndigheten.

. Bremålinger mv.: Norges Vassdrags- og Energiverk ønsker adgang til motorferdsel pga bremålinger/hydrologiske undersøkelser.

Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning viser til at motorferdsel ved vitenskapelige undersøkelser på oppdrag fra institusjon bør omsøkes, og tilrår ikke endringer på dette punkt.

. Fly og helikopter: Det har framkommet synspunkter om lavtflyvning som støy- og motorferdselproblem. Firdafly A/S og Airlift A/S går inn for Luftfartsverkets krav til minste flyhøyde på 150 m. Airlift A/S understreker turistflyvningens positive ringvirkninger, betydningen av å tilgjengeliggjøre breområder og foreslår utpekte steder til landingsplasser for helikopter. De påpeker problemer med realisering av flyoppdrag etter søknad.

Fylkesmannen ønsker å begrense støy og går inn for lavt flyvningsforbud under 300 m, unntatt ved Forsvarets nødvendige flyvning.

Direktoratet for naturforvaltning går primært inn for fylkesmannens forslag om lavtflyvningsgrense og landingsforbud, sekundært unntak med 150 m grense, f.eks. under vanskelige værforhold. Direktoratet viser for øvrig til departementets generelle ønske om begrenning av helikopterskiing, jf forskrift etter motorferdselloven 14.3.88.

Miljøverndepartementet peker på at lavtflyvning i forbindelse med verneområder er uheldig for verneinteressene bl.a. på grunn av støy. Når det gjelder lavtflyvningsgrense anbefaler derfor departementet flyvningsforbud under 300 m. Dersom akutt dårlige værforhold gjør det nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker å fly under 300 m skal det gis ettermelding om dette til forvaltningsmyndigheten. Forøvrig slutter departementet seg til direktoratets vurderinger hva motorferdsel angår.

9. Hytter, støler, buer m.v.

Generelle merknader

Direktoratet for statens skoger, Vestlandet Skogforvaltning og Riksantikvaren ønsker klarere regler ved vedlikehold, primært av stølshus. Norges Naturvernforbund og Sogn og Fjordane Naturvernforbund foreslår vedlikehold av eksisterende bygninger i tråd med stedlig byggeskikk, hvilket fylkesmannen har presisert i vernereglene.

Norges Bondelag, Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag, Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag, Sogn og Fjordane Sau- og Geitalslag og Sogndal landbruksnemnd ønsker generell adgang til oppføring av nye bygninger og anlegg som er nødvendig for tradisjonelt landbruk, etter godkjenning fra landbruksmyndighetene.

Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning viser til en streng praktisering av gjeldende lovverk for bygging av fritidshus i mange kommuner rundt breen. Nasjonalparken vil ikke i vesentlig grad endre denne praksis, hvilket også understrekes i stortingsmeldingen.

Fylkesmannen viser til manglende fast bosetting og innmark i området. Vedlikehold av eksisterende bygg og anlegg i tråd med stedlig byggeskikk hindres ikke. Derimot vil endringer og nybygg kreve dispensasjon.

Direktoratet for naturforvaltning anser stølsbruk, inklusive til fritidsformål positivt der dette bidrar til bevaring av særpreg. Pga verneverdiene og kontroll med nyanlegg, må også dispensasjonsmyndighet for bygg og anlegg i landbruket tillegges fylkesmannen. Nye farger på byg-

ninger vil etter direktoratets mening fordre dispensasjon.

Sogn og Fjordane Turlag og Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane går inn for plassering av eventuelle turlagshytter nedenfor selve breplataet, hvilket fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning mener også må gjelde eventuelle oppsynshytter. Etter fylkesmannens og direktoratets mening bør en være noe restriktiv til bygging av nye turlagshytter og holde noen større områder helt fri for hytter mv.

Konkrete merknader

. Balestrand kommune: Flatbrehytta ønskes utvidet, hvilket fylkesmannen vil vurdere ved søknad om dispensasjon.

. Førde kommune: I Grønengsdalen med store beite-interesser har grunneierne og Førde Bondelag lenge ønsket en gjeterbu, hvilket kommunen har godkjent.

Fylkesmannen kan akseptere dette, men primært lokalisert utenfor nasjonalparken.

. Sogndal kommune: Grunneiere ønsker gjeterbu nedenfor Nedre Tverrdalsvatnet i utkanten av høringsforslaget. Fylkesmannen tilrår en liten grenseendring øverst i Tverrdalen i samsvar med Sogndal kommunes ønske, slik at bua blir liggende utenfor nasjonalparken. Sogndal jeger- og sportsfiskarlag og Sogn og Fjordane Jeger- og Fiskerforbund ønsker å mure jakt- og fiskebuer i stein. Etter fylkesmannens mening kan slike buer lett bli liggende spredt og i åpent terreng der det ikke er bygninger fra før, og dette harmonerer ikke med verneformålet.

. Stryn kommune: Indre Nordfjord Turlag, Sogn og Fjordane Turlag og Stryn kommune ønsker adgang til bygging av turlagshytte ved Kåpevatnet, hvilket fylkesmannen vil ta stilling til dersom konkret søknad fremmes. På Briksdalsetra vil grunneieren gjenoppbygge stølshus og ønsker bl.a. derfor en grenseendring.

Fylkesmannen anser tiltaket positivt, dersom anlegget blir i tråd med stedlig byggeskikk, og vil derfor vurdere dispensasjon.

Ved Fosdalen/Tjugen ønsker grunneierne en gjeterbu på en gammel stølstuft. Fylkesmannen tilrår en mindre grenseendring, slik at bua blir liggende utenfor grensen.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at nye gjeterbuer og jakt- og fiskebuer lett vil bli liggende åpent og kan etterhvert få preg og bruk som ordinære fritidshus. Nye buer må vurderes på fritt grunnlag som konkrete dispensasjonssaker. Direktoratet stiller seg generelt negativt til nye buer i nasjonalparken, men er positivt til stedstilpassete buer mv på gamle stølstufter. Da Briksdalsetra i dag er helt nedgrodd, bør en eventuell gjenoppbygging vurderes i samråd med antikvarisk myndighet.

. Jølster kommune: Ved Haugastølen i Amotsdalen har grunneierne bedt om tilbaketrekking av grensen minst 500 m fra stølen pga en reguleringsplan for 8 hytter fra 1982. Planen er ikke realisert.

Fylkesmannen anfører store kvartargeologiske verneverdier og tilrår en mindre grenseendring så reguleringsområdet i helhet kommer utenfor nasjonalparken.

Direktoratet for naturforvaltning tilrår primært opprettholdt grenseforslaget fra lokal høring, slik at reguleringsområdet innenfor vernegrensen oppheves. I stedet kan reguleringsområdet søkes utvidet noe sørover utenfor vernegrensen. Sekundært tilrås fylkesmannens forslag.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets vurderinger når det gjelder hytter, støler m.m. i tilknytning til nasjonalparken. Når det gjelder avgrensingen ved Haugastølen i Amotsdalen i Jølster anbefaler departementet at grensen opprettholdes. Reguleringsområdet for 8 hytter kan flyttes noe sørover og holdes utenfor nasjonalparken.

10. Jakt, fiske og friluftsliv

Flg. instanser støtter forslaget eller har ingen vesentlige anmerkninger: Fylkesfriluftsnemnda i Sogn og Fjordane, Sogndal friluftsnemnd, Stryn innlandsfiskenemnd, Viltnemnda i Jølster, Sogn og Fjordane Jeger- og Fiskerforbund, Sogndal jeger- og sportsfiskarlag, Jølster jakt- og fiskelag, Førde jakt og fiskelag, Indre Sunnfjord Turlag og Sogndal Turlag.

. Jakt: Norges Naturvernforbund, Sogn og Fjordane naturvernforbund og Institutt for naturforvaltning ved Norges landbrukshøgskole er prinsippielt negative til jakt i nasjonalparker og at dyrelivet ikke vernes utover viltlovens bestemmelser. Viltnemnda i Jølster ønsker privat grunn utelatt, dersom jaktrestriksjoner innføres på hjort og reinsdyr.

Fylkesmannen kan ikke se det er grunn til å endre verne-reglene og går ikke inn for spesielle regler som begrenser jakt.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at halvparten av vernearealet består av isbreer, i tillegg til mye høgfjell. Området huser ikke sårbare arter som også er jaktbare. Viltlovens bestemmelser bør derfor gjelde i denne nasjonalparken.

. Fiske: Statens forurensningstilsyn tilrår at kalking og eventuell rotenonbehandling av fiskevann bør fordre spesiell tillatelse.

Direktoratet for naturforvaltning tilrår forbud mot kal-king av fiskevatn pga området referanseverdi og potensi-ale for miljøovervåking, men at konkrete prosjekter kan vurderes gjennom dispensasjonsadgangen. Bruk av rotenon dekkes av "kjemiske midlar" i verneforskriftene, hvilket derfor er forbudt.

. Friluftsliv: Flere lokale instanser tar opp forvalt-ningsmyndighetens ansvar for merking og rydding av stier, bygging av bruer og klopper mv.

Fylkesmannen viser til at forvaltningsmyndigheten får en adgang til å styre slik tilrettelegging, og at den bør avklareres i en forvaltningsplan for nasjonalparken.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at etablering av en nasjonalpark ikke pålegger forvaltningsmyndigheten plikt til anlegg og vedlikehold av ønskete innretninger for friluftslivet. Forvaltningsmyndigheten får heller ikke adgang til å gjennomføre tiltak utover naturvernlo-vens bestemmelser om skilting og skjøtsel mot grunneiers vilje.

Lokale instanser ønsker fortsatt adgang til bruk av ride-hest pga friluftsliv og reiseliv.

Fylkesmannen viser til at markslittasje pga hest ikke er noe problem og at vernereglene derfor ikke trenger å re-gulere slik bruk i dag.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at det om nødvendig senere kan innføres bestemmelser som regulerer visse typer ferdsel. Dette gjelder også organiserte turer av mer kommersiell karakter, dersom slike skulle vise seg å være i strid med verneformålet.

Miljøverndepartementet slutter seg til vurderingene fra direktoratet når det gjelder forholdet til jakt, fiske og friluftsliv.

11. Kulturlandskap/kulturminner

Flere instanser viser til betydningen av at Bødalen, Er-dalen og Sunndalen i Stryn blir inkludert idet typiske stølsdaler i nasjonalparken bare finnes i Ruteflotdalen/ Nesdalen i Stryn. Riksantikvaren, Historisk museum ved Universitet i Bergen m fl understreker stølsdalenes be-tydning, kulturminne vernets plass i verneformålet og be-tydningen av samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten og fylkeskonservatoren. Aksjonen "Berg Breheimen" nevner jordbrukets betydning for kulturlandskapet, mens Verdens Naturfond i Norge ønsker stølsdrift økonomisk støttet fra departementet.

Fylkesmannen mener nasjonalparken i for stor grad får preg av høgfjellspark, dersom ikke Bødalen, Erdalen og Sunndalen senere kommer med og foreslår "kulturlandskap" inkludert i verneformålet. Fylkesmannen finner rådføring

med fylkeskonservatoren naturlig for bl.a. å sikre tradisjonelt vedlikehold av bygninger.

Direktoratet for naturforvaltning slutter seg til disse synspunkter. Eventuelt bidrag til stølsdrift og skjøtsel vil bli vurdert i forbindelse med nasjonalpark forvaltningen.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets tilrådning og understreker betydningen av at skjøtselstilskudd vurderes i forbindelse med forvaltningen.

12. Diverse

. Avfallsbrenning: Statens forurensningstilsyn går inn for generelt forbud mot avfallsbrenning. Fylkesmannen mener avfall skal bringes ut av området for å unngå brenning og restavfall. Direktoratet for naturforvaltning tilrår adgang til avfallsbrenning ved turisthytter og hytter etter nærmere tillatelse, noe Miljøverndepartementet slutter seg til.

. Breundersøkelser: Norges Vassdrags- og Energiverk (NVE) mener oppsett av bolter, målestaker og mindre signaler i forbindelse med bremålinger og hydrologiske undersøkelser ikke fordrer spesiell tillatelse. NVE aksepterer derimot klarering ved montering av mer omfattende utstyr.

Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning tilrår en gjennomgang med NVE for nærmere avklaring i forhold til verneforskriftene, noe Miljøverndepartementet er enig i.

13. Forvaltning

Sogn og Fjordane Sau- og Geitalslag og flere grunneiere ønsker adgang til realisering av landbrukstiltak, dersom landbruksmyndighetene godkjenner disse. Norges Bondelag og Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag ønsker at generell dispensasjons adgang også skal omfatte tiltak av vesentlig verdi "for busetnad og når næringsmessig drift krev det."

Fylkesmannen avviser forslaget om delt forvaltning, under henvisning til nødvendigheten av et samlet forvaltningsansvar hos miljøvernmyndighetene.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at standard bestemmelsen "tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning", skal ha et omfang og interesse utover et lokalt nivå. Ønsket tolkning av dispensasjonsadgangen kan derfor ikke aksepteres.

Fylkeskommunen ønsker vurdert et overordnet tilsyn for nasjonalparken på fylkesplanet. Fylkesfriluftsnemnda mener forvaltningsansvaret må tillegges fylkesmannen, at kommunene må delta i den daglige forvaltningen og at et

tilsynsutvalg bør vurderes. Fylkeslandbruksstyret går inn for at lokal medvirkning må sikres. Verdens Naturfond i Norge frarår et rådgivende tilsynsutvalg.

Fylkesmannen mener det bør etableres et rådgivende tilsynsutvalg, der Direktoratet for statens skoger, de 7 berørte kommunene og fylkesmannen deltar.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at fylkesmannen tillegges formell forvaltningsmyndighet, mens daglig tilsyn, drift samt deler av dispensasjons-myndigheten delegeres til Direktoratet for statens skoger/Vestlandet forvaltning. Direktoratet for naturforvaltning tilrår at det opprettes et rådgivende tilsynsutvalg.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratet og anbefaler at det opprettes et tilsynsutvalg som skal ha rådgivende funksjon, bl.a. når det gjelder forvaltning av verneforskriftene.

RIKSPOLITISKE BESTEMMELSER I STRYN

Generelle merknader

Grunneiere, lokale organisasjoner og kommunen er i hovedtrekk negative til forslaget. Fylkesorganisasjoner, organ på fylkesnivå og fylkeskommunen er stort sett nøytrale eller positive, mens sentrale organ og landsomfattende organisasjoner er positive til forslaget.

Følgende instanser er positive eller har ingen merknader til forslaget: Kommunaldepartementet, Nærings-departementet, fylkesfriluftsnemnda, Forsvars-departementet, Samferdselsdepartementet, Direktoratet for statens skoger, Sogn og Fjordane Energiverk og Statens Vegvesen i Sogn og Fjordane.

Følgende instanser ønsker Bødalen, Erdalen og Sunndalen med i en nasjonalpark, fremfor bruk av rikspolitiske bestemmelser: Sogn og Fjordane Turlag, Sogn og Fjordane Distriktshøgskule, Institutt for naturforvaltning ved Norges Landbruks høgskole, Verdens Naturfond i Norge, Norges Naturvernforbund, Samarbeidsrådet for naturvern-saker og Historisk museum ved Universitetet i Bergen.

Riksantikvaren understreker de tre Strynedalenes verdi, spesielt Erdalen og Bødalen, samt negative følger av en eventuell senere kraftutbygging for kulturminner og for helheten i området.

Stryn kommune er imot forslaget og mener primært en samordning av lovverk og interesser bør skje gjennom kommunepleanen. Subsidiært ønskes adgang til næringsutnyttelse innen landbruk og videre utbygging for turisme og friluftsliv. Kultur og fritidsnemnda ønsker ikke å binde en fremtidig nasjonalparkgrense før spørsmålet om utbygging er avklart.

Grunneierne avviser båndlegging av privat grunn og går imot forslaget. Stryn Skogeigarlag og Næringsrådet mellom Sogn og Fjordane Bondelag og Sogn og Fjordane Skogeigarlag stiller seg negative. Førstnevnte henviser alternativt til utarbeidelse av en bruksplan i samråd med offentlig etat. Sogn og Fjordane Turlag og Indre Nordfjord Turlag mener jordbruket bør opprettholdes i dalene. Fylkeslandbruksstyret ser dalene som konfliktområder og ønsker grenseendringer.

Fylkesmannen anfører god dokumentasjon av nasjonale verneverdier og at nasjonalparken i stor grad vil ha preg av høyfjellspark, dersom ikke Bødalen, Erdalen og Sunndalen senere innlemmes. Fylkesmannen støtter bruk av rikspolitiske bestemmelser i påvente av en avgjørelse om utbygging eller vern av Stryne- og Loenvassdragene og dermed de 3 Strynedalene.

Direktoratet for naturforvaltning understreker at bare 5 % av nasjonalparken er isfrie områder under 800 moh og at Strynedalene allerede nå burde vært sikret i nasjonalparken. Innføring av rikspolitiske bestemmelser inntil spørsmålet om vannkraftutbygging er avklart er positivt. Direktoratet tilrår en snarlig avklaring av utbyggings spørsmålet. Dersom utbygging ikke realiseres, tilrår Strynedalene innlemmet i nasjonalparken. Vedrørende lokale næringsinteresser, vises til at rikspolitiske bestemmelser gir begrenset adgang til å regulere landbruksinteresser, som derfor ikke vil bli vesentlig hindret.

Konkrete merknader

1. Grenser

Statkraft ønsker grensen flyttet 100-200 m i Erdalen, slik at et planlagt bekkeinntak ved Erdalsbreen blir liggende innenfor området med rikspolitiske bestemmelser, og ikke i nasjonalparken.

Fylkesmannen tilrår en liten utvidelse på bekostning av nasjonalparken. Direktoratet for naturforvaltning deler dette synspunkt, slik at hele det aktuelle arealet knyttet til kraftproduksjon ved en eventuell utbygging av lavt fall i Stryn, blir liggende utenfor nasjonalparken.

Norges Naturvernforbund og Berg Breheimen foreslår utvidelser i Kjenndalen i Bødalen, i Lodalen for øvrig og i Sunndalen (Tverrelvdalen og Sunndalssætra med områder nedenfor). Grunneierne i Sunndalen, Oppstryn Bondelag og Stryn Næringsråd ønsker områder rundt Stillevatnet og opp mot Sognskardet i Sunndalen holdt utenfor pga eventuell nydyrking.

Fylkesmannen nevner verneverdig flommarksskog i Sunndalen, utenfor området med rikspolitiske bestemmelser, og mener Sunndalssætra burde ha vært inkludert. På bakgrunn av høringsforslaget og konflikter med en eventuell senere utbygging av det høge fallet i Strynevassdraget, foreslås

ingen utvidelser. Pga verneverdiene foreslås heller ingen reduksjoner.

Direktoratet for naturforvaltning tilrår at et noe utvidet tilleggsforslag til nasjonalparken bør vurderes senere dersom ikke planene om vannkraftutbygging blir realisert. Dette harmonerer med stortingsmeldingen, der det anføres at utfallet av Stryne-utbyggingen også kan påvirke grense vurderingen for andre områder i nasjonalparken. Stortingsmeldingen åpner for muligheter til nydyrking etter søknad på nærmere avgrensede områder i Sunndalen og Erdalen. Direktoratet mener en begrenset nydyrking eventuelt kan realiseres innenfor tidsperioden med rikspolitiske bestemmelser.

Grunneiere i Bødalen har utarbeidet en reguleringsplan for området ved Bødalssætra, der det er ført vei nesten helt fram og er anlagt parkeringsplass. Bygging av fellesseter, ny turisthytte, teltplass mv er foreslått. Tiltakene støttes av Stryn kommune. Reguleringsplanen er i januar 1991 innkommet til kommunen for videre behandling.

Fylkesmannen mener tiltakene kan være uheldige utifra verneinteressene. Noen av tiltakene, f.eks. teltplass, bør likevel følges opp. Planen nødvendiggjør bruk av rikspolitiske bestemmelser, hvilket Direktoratet for naturforvaltning er enig i.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets vurderinger.

2. Bestemmelser

Landbruk

Landbruksdepartementet aksepterer forslaget dersom det kan åpnes for anlegg av traktorveg og dyrking i Erdalen og Sunndalen. Landbruksnemnda i Stryn påpeker at gårdene er små og ønsker kultivering, veibygging, beiterydding og uttak av skogsvirke. Grunneiere i Bødalen vil nydyrke ca 600 daa ved Bødalssætra der en fellesseter ønskes. Grunneiere i Erdalen ønsker adgang til f.eks. beite-rydding, rydding og forbedring av dyrestier, vedhogst og gjødsling. Oppstryn Bondelag og Stryn Næringsråd ønsker muligheter for kultivering og anlegg av vei i Erdalen. Samarbeidsrådet for Naturvernsaker ønsker på bakgrunn av en nylig anlagt vei til Bødalssæter, forbud mot nye veier i dalene.

Fylkesmannen foreslår forbud mot nydyrking og treslag-skifte (granplanting). Fylkesmannen mener vedhogst til eget bruk og ulike tiltak pga beiting (kultivering, gjødsling, beiterydding, rydding/forbedring av dyrestier) ikke begrenses av bestemmelsene. Fylkesmannen anser det viktig ikke å åpne for bygging av traktorveg og omfattende nydyrking i Bødalen, slik at iallfall en av Stryne-dalene blir uten slike inngrep.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at rikspolitiske bestemmelser som her foreslås, gir begrenset adgang til å gå i mot f eks mindre omfattende nydyrking, samt treslagskifte (granplanting), da hovedsaklig bygge- og anleggsvirksomhet som plan- og bygningsloven for øvrig regulerer, gir grunnlag for forbudsregler i rikspolitiske bestemmelser. Således gir ikke slike bestemmelser adgang til å begrense skogsdrift, mens f eks skogsbilveibygging kan forbys.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratet for så vidt gjelder skogsdrift og skogsbilveier, men må presisere at rikspolitiske bestemmelser bare hjemler forbud mot bygge- og anleggstiltak, og ikke mot nydyrking og treslagsskifte.

Andre forhold

Olje- og energidepartementet, Norges Vassdrags- og Energiverk og Statkraft ønsker adgang til forundersøkelser for kraftutbygging. Landbruksnemnda i Stryn og grunneiere i Erdalen ønsker kanalisering og flomsikring av elveløpet ved Sandane i Erdalselva. Grunneierne ønsker adgang til bygging av stølshus.

Institutt for naturforvaltning ved Norges landbrukshøgskole savner f eks bestemmelser som begrenser motorferdsel og regler som tar hensyn til plantelivet.

Fylkesmannen foreslår forbud mot merking av stier. Utgraving og flomsikring av elveløpet ved Sandane i Erdalen kan ikke aksepteres pga kvartærgeologiske verneverdier. Trolig må tiltaket behandles etter vassdragsloven. Eksisterende bygninger ønskes vedlikeholdt i tråd med byggeskikken på stedet, mens nybygg må omsøkes.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at usikkerhet omkring vannkraftutbygging er bakgrunnen for bruk av rikspolitiske bestemmelser, og at tillatelse til forundersøkelser kan løses gjennom dispensasjon. Direktoratet viser til at rikspolitiske bestemmelser ikke gir adgang til begrensnings av f eks motorferdsel, til å fastsette verneregler for plantelivet eller forbud mot merking av stier.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets vurderinger og viser til at forundersøkelser som ikke innebærer bygninger eller anlegg ikke går inn under bestemmelsene.

3. Forvaltning

Fylkeskommunen mener bestemmelsene bør gjelde i 5 år, mens Statkraft ønsker at utbygging skal kunne skje før 10 år, dersom Stortinget samtykker.

Fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning viser til at bestemmelsene kan vare inntil 10 år, men kan oppheves tidligere dersom Stortinget går inn for konsesjon,

eller det blir avgjort at områdene skal inngå i nasjonalparken.

Kultur- og fritidsnemnda i Stryn m fl går inn for lokal forvaltning av bestemmelsene.

Fylkesmannen mener forvaltningen må sees i sammenheng med Jostedalbreen nasjonalpark og derfor bør tillegges fylkesmannen. Deler av forvaltningsansvaret bør delegeres til Direktoratet for statens skoger ved Vestlandet Skogforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning og Miljøverndepartementet deler fylkesmannens syn og tilrår at forvaltningen sees i nær sammenheng med forvaltningen av Jostedalbreen nasjonalpark.

Miljøverndepartementet

t i l r å r

I

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr 63, § 3, jf § 4 og §§ 21, 22 og 23, er Jostedalsbreen nasjonalpark i Luster, Stryn, Jølster, Balestrand, Førde, Gloppen og Sogndal kommuner i Sogn og Fjordane fylke, opprettet i samsvar med vedlagte verneforskrift.

II

I medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr 77, § 17-1 annet ledd, er rikspolitiske bestemmelser for Bødalen, Erdalen og Sunndalen i Stryn kommune, Sogn og Fjordane fylke, gjort gjeldende i samsvar med vedlagte forskrift.

